

Sirkü : 2008/14
Konu : İstihdam Paketi

KAYSERİ
23.05.2008

Muhasebe, Personel Müdürlükleri ' ne

Kamuoyunda "İstihdam Paketi" olarak bilinen ve işsizliğe çare olması beklentisiyle işverenlerin istihdam yükünü hafifletecek olan **5763 sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında(ki) Kanun** 15.05.2008 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiş bulunmaktadır. Henüz Cumhurbaşkanımızca onanmamış ve dolayısıyla Resmi Gazetede yayımlanmamış olmakla birlikte bu Kanundaki düzenlemelerden ikisi aşağıda ele alınmış olup diğer düzenlemeler hakkında da ayrıca açıklama yapılacaktır.

1. 01.07.2008 tarihinden itibaren 1 yıl içinde işe alınan 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük erkek sigortalılar ile 18 yaşından büyük kadın sigortalıların asgari prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hissesi 5 yıllık süre içinde (kademeli olarak) İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacaktır.

5763 Sayılı İş Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 20. maddesi ile 4447 sayılı Kanuna 01.07.2008 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere aşağıdaki geçici 7. madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 7 - 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olanlar ile yaş şartı aranmaksızın 18 yaşından büyük kadınlardan; bu maddenin yürürlük tarihinden önceki altı aylık dönemde prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı sigortalılar dışında olması şartıyla, bu maddenin yürürlük tarihinden önceki bir yıllık dönemde işyerine ait prim ve hizmet belgelerinde bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilâve olarak bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren 1 yıl içinde işe alınan ve fiilen çalıştırılanlar için 506 sayılı Kanunun 72 ve 73. maddelerinde sayılan ve 78. madde uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primine ait işveren hisselerinin:

- a) Birinci yıl için yüzde yüzü,
- b) İkinci yıl için yüzde sekseni,
- c) Üçüncü yıl için yüzde altmışı,
- d) Dördüncü yıl için yüzde kırkı,
- e) Beşinci yıl için yüzde yirmisi

İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanır." Denilmek suretiyle, işverence ödenmesi gereken sigorta priminin belli şartlarda İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanması öngörülmüştür.

Hemen belirtmek gerekirse; işverenler bu teşvikten sadece Geçici Madde 7 'nin yürürlüğe gireceği tarihten itibaren ki 1 (bir) yıl içinde işe aldıkları işçilerden dolayı yararlanacaktır. Yani şu anda çalıştırılmakta olan işçilerden dolayı yararlanma söz konusu olmadığı gibi maddenin yürürlüğe gireceği tarihten itibaren ki 1 yıllık süreden sonra işe alacakları işçilerden dolayı da yararlanmaları söz konusu olmayacaktır. Ancak işverenlerin bu teşvikten yararlanabilmeleri için aşağıda belirtilen şartlara uymaları gerekmektedir.

1.1. Teşvikten yararlanmak için işverenlerin uyması gereken şartlar

1.1.1. İşe (yeni) alınan erkek ve kadın işçilerin, maddenin yürürlük tarihinden önceki 6 (altı) aylık dönemde işverence her ay Kuruma verilmiş olan prim ve hizmet belgelerinde kayıtlı

sigortalılar arasında olmaması gerekmektedir. Bir başka anlatımla, son 6 aylık dönemde işyerinde çalışmamış olmaları gerekmektedir. **Örneğin;** Mart 2008 ayında işten çıkartılmış olan bir işçi, maddenin yürürlüğe gireceği tarihten sonra ki 1 yıl içinde (tekrar) işe alındığı takdirde yaş durumu Yasadaki şarta uysa bile, işveren bu işçiden dolayı teşvikten yararlanamayacaktır! Ama 2006 veya 2007 yılında işten ayrılan herhangi bir işçisini tekrar işe alması halinde (ve diğer şartların da olması kaydıyla) teşvikten yararlanabilecektir.

1.1.2. Teşvikten yararlanmak isteyen işverenin, bu maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önceki 1 (bir) yıllık sürede çalıştırmış olduğu ortalama sigortalı sayısına ilâve istihdam yaratması gerekmektedir. **Örneğin;** bu maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önce ki 1 (bir) yıllık sürede Kuruma verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde bildirdiği ortalama sigortalı sayısı 30 kişi ise ve maddenin yürürlüğe girdiği tarihteki sigortalı sayısının da 25 kişi olduğunu farz edecek olursak Yasanın yürürlüğe girdiği tarihten hemen sonra işe alacağı 5 kişiden dolayı teşvikten yararlanamayacaktır! Altıncı, yedinci, sekizinci işçileri de işe alması halinde sadece bu işçilerden dolayı yani otuz birinci, otuz ikinci, otuz üçüncü işçilerden dolayı teşvikten yararlanabilecektir.

1.1.3. Yukarıda belirtilen şartların yanı sıra maddenin yürürlüğe gireceği tarihten itibaren ki 1 (bir) yıllık sürede işe alınan kişilerin işyerinde fiilen çalışmaları gerekmektedir. (Gerçek durum hilâfına sigortalama yapılarak teşvikten yararlanıldığıının tespiti halinde; Kurumca bu kişilerin sigortalılıkları iptal edileceği ve bu kişilerle işveren hakkında C. Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulacağı gibi ayrıca idari para cezası yönünden de işlem yapılacağıının bilinmesi gerekmektedir!)

1.1.4. Teşvikten yararlanacak olan işverenlerin çalıştırdıkları (tüm) işçilerle ilgili aylık prim ve hizmet belgelerini Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) na yasal sürelerinde vermeleri gerekmektedir. Aynı şekilde sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hisselerine ait tutarı ile İşsizlik Sigortası Fonunca karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı da ödemiş olmaları şarttır. Bu maddeye göre işveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, İşsizlik Sigortası Fonundan SGK ' ya yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilecektir.

1.1.5. Yapılan kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı (bazı) kişileri sigortalı olarak bildirmedeği (kaçak – sigortasız işçi çalıştırdığı) tespit edilen işverenler 1 (bir) yıl süreyle bu teşvikten yararlandırılmayacaktır!

1.1.6. Sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalıştırılan (emekli) sigortalılar ile yurt dışında çalıştırılan sigortalılardan dolayı bu teşvikten yararlanılamayacaktır.

1.1.7. Mevcut ve faaliyette bulunan işyerlerinin devredilmesi, birleştirilmesi, bölünmesi veya nevi değiştirilmesi gibi haller yeni işe başlama olarak değerlendirilmeyecektir.

1.1.8. Yönetim ve kontrolü elinde bulunduracak şekilde doğrudan veya dolaylı ilişkisi bulunan şirketler arasında istihdamın kaydırılması, şahıs işletmelerinde işletme sahipliğinin değiştirilmesi gibi ek bir kapasite ve istihdam artışına neden olmayan, sadece teşvikten yararlanmak amacıyla yapılan işlemlerden dolayı teşvikten yararlanılamayacaktır! **Örneğin;** aynı grubun (A) Limited şirketine ait işyerinden çıkarılan (veya ödünç verilen) işçilerin (B) Anonim şirketine ait işyerine alınmaları halinde (B) Anonim şirketi bu işçilerden dolayı teşvikten yararlanamayacaktır!

1.1.9. İşsizlik fonundan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

1.1.10. Kamu işverenlerinin bu teşvikten yararlanması söz konusu değildir.

Kanuna göre GEÇİCİ MADDE 7 ' nin yürürlüğe gireceği tarih her ne kadar **01.07.2008 ise de** bu tarihten önce uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca belirlenmesi gerekmektedir.

2. 01.10.2008 tarihinden itibaren sigorta primi işveren hissesi 5 puan indirimli uygulanacaktır.

İşverenlere 5763 sayılı Kanunla sağlanan ve istihdam yükünü hafifletecek olan destek “sadece işe (yeni) alınacak olan işçiler için sağlanan teşvik” ile sınırlı değildir.

5763 Sayılı Kanununun 24. maddesi ile 31.05.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81. maddesinin birinci fıkrasına eklenen (ı) bendindeki düzenlemede, “**Bu Kanunun 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamındaki sigortalıları çalıştıran özel sektör işverenlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerinden, beş puanlık kısmına isabet eden tutar Hazinece karşılanır.**” Denilmekte ve bendin devamında da özel sektör işverenlerinin bu indirimden yararlanabilmeleri için gerekli olan şartlar sıralanmıştır.

2.1. 5 puanlık prim indiriminden yararlanmak için işverenlerin uyması gereken şartlar

2.1.1. Çalıştırılan sigortalılarla ilgili aylık prim ve hizmet belgelerinin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) na yasal süreleri içinde verilmesi gerekmektedir. Aynı şekilde sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazinece karşılanmayan (% 5 lik indirimden sonraki) işveren hissesine ait tutarı da yine yasal süre içinde ödemeleri gerekmektedir.

2.1.2. İşverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması şarttır. Ancak Kuruma olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarını 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında(ki) Kanununun 48. maddesine göre tecil ve taksitlendiren işverenler ile 4958 sayılı Sosyal Güvenlik Prim Alacaklarının Yeniden Yapılandırılması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında(ki) Kanuna göre yapılandıran işverenler, bu tecil ve taksitlendirme ile yeniden yapılandırmaları devam ettiği sürece işveren prim payındaki 5 puanlık indirimden yararlanacaklardır.

2.1.3. Bu Kanun gereğince yapılan kontrol ve denetimlerde çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmedeği (kaçak – sigortasız çalıştırdığı) tespit edilen işverenler, 1 (bir) yıl süreyle bu fıkra ile sağlanan destekten yararlanamayacaktır!

2.1.4. Hazinece karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacaktır.

2.1.5. İşverenler, sosyal güvenlik destek primine tabi olarak çalıştırdıkları (emekli) sigortalılarla ve yurtdışında çalıştırdıkları sigortalılardan dolayı, bu prim desteğinden yararlanamayacaktır.

2.1.6. Bu fıkra ile düzenlenen destek unsurundan, diğer ilgili mevzuat uyarınca ayrıca yararlanmakta olan işverenler aynı dönem için ve mükerrer olarak bu destek unsurundan da yararlanamayacaklardır. Bu durumda olan işverenlerin tercihleri dikkate alınmak suretiyle uygulama, destek unsurlarından sadece biriyle sınırlandırılacaktır.

Bu fıkra hükmünün yürürlüğe gireceği tarih her ne kadar **01.10.2008 ise de** bu tarihten önce uygulanmasına ilişkin usul ve esasların Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı tarafından müştereken belirlenmesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

